

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL MOTORINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ VAIRUOTOJŲ EGZAMINAVIMO
SĄLYGŲ IR TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2008 m. rugsėjo 10 d. Nr. 1V-329
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (Žin., 2000, Nr. [92-2883](#); 2007, Nr. [128-5213](#)) 10 straipsnio 5 dalies 1 punktu ir įgyvendindamas 1991 m. liepos 29 d. Tarybos direktyvą 91/439/EEB dėl vairuotojo pažymėjimų (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 7 skyrius, 1 tomas, p. 317) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. birželio 27 d. Komisijos direktyva 2008/65/EB (OL 2008 L 168, p. 36):

1. T v i r t i n u Motorinių transporto priemonių vairuotojų egzaminavimo sąlygų ir tvarkos aprašą (pridedama).

2. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2005 m. sausio 14 d. įsakymą Nr. 1V-11 „Dėl Kelių transporto priemonių vairuotojų egzaminavimo sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [9-292](#)).

VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

REGIMANTAS ČIUPAILA

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos susisieikimo ministras

Algirdas Butkevičius

2008 m. rugsėjo 3 d.

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro
2008 m. rugsėjo 10 d. įsakymu Nr. 1V-329

MOTORINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ VAIRUOTOJŲ EGZAMINAVIMO SĄLYGŲ IR TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Motorinių transporto priemonių vairuotojų egzaminavimo sąlygų ir tvarkos apraše (toliau – aprašas) nustatytos teisė vairuoti tam tikro tipo ir kategorijos motorinę transporto priemonę (toliau – TP) įgyti ar susigrąžinti norinčių asmenų (toliau – egzaminuojamieji) teorinių žinių, praktinių TP valdymo įgūdžių ir gebėjimų patikrinimo (toliau – egzaminavimas) sąlygos ir tvarka.

2. Apraše vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, apibrėžtas Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme (Žin., 2000, Nr. [92-2883](#); 2007, Nr. [128-5213](#)) (toliau – SEAKĮ).

3. Egzaminuojama valstybės įmonės „Regitra“ (toliau – VĮ „Regitra“) padaliniuose – vairuotojų egzaminavimo centruose, kurie turi atitikti aprašo 1 priede išdėstytus reikalavimus.

4. Egzaminai sudaryti iš dviejų dalių: teorinių žinių patikrinimo (toliau – teorijos egzaminas) ir praktinių TP valdymo įgūdžių bei gebėjimų patikrinimo (toliau – praktikos egzaminas). Egzaminuojamųjų teorines žinias, praktinius TP valdymo įgūdžius ir gebėjimus vertina tam įgalioti VĮ „Regitra“ darbuotojai (toliau – egzaminuotojai). Kai egzaminuojamasis nemoka kalbėti ar nesupranta valstybinės kalbos arba dėl sensorinio ar kalbos sutrikimo negali suprantamai išreikšti savo minčių, egzamino metu dalyvauja vertėjas, sugebantis versti į egzaminuojamajam suprantamą kalbą. Egzaminuojamasis apie tai, kad jam reikalingas vertėjas, praneša iš anksto. Vertėją, suderinusi su egzaminuojamuoju, kviečia VĮ „Regitra“. Vertėjui, išskyrus, kai jis yra VĮ „Regitra“ darbuotojas, už vertimą pagal jo pateiktą sąskaitą sumoka egzaminuojamasis.

5. Egzaminus gali laikyti tik egzaminuojamasis, kuris paprastai gyvena Lietuvos Respublikoje bent 185 dienas kiekvienais kalendoriniais metais dėl asmeninių ir darbo ryšių arba, jeigu asmuo darbo ryšių neturi, tik dėl asmeninių ryšių, kurie artimai sieja asmenį su vieta, kurioje jis gyvena. Egzaminuojamasis, kurio darbo ir asmeniniai ryšiai yra skirtingose vietose ir kuris dėl to skirtingose vietose, esančiose dviejose ar daugiau valstybių, pakaitomis gyvena, egzaminus gali laikyti tik tada, kai Lietuvos Respublikoje yra jo asmeninių ryšių vieta ir asmuo čia nuolat sugrįžta (ši sąlyga netaikytina, kai egzaminuojamasis užsienio valstybėje gyvena, kad atliktų apibrėžtos trukmės užduotį). Egzaminus taip pat gali laikyti studentas (užsienietis), kuris studijuoja Lietuvos Respublikoje mažiausiai 6 mėnesius.

Egzaminuojamasis praktikos egzaminą gali laikyti, jam sukakus SEAKĮ 23 straipsnyje nustatytą amžių, atsižvelgiant į TP kategoriją, taip pat pasibaigus teisės vairuoti TP atėmimo arba teisės vairuoti TP įgijimo apribojimo terminui.

6. Egzaminuojamųjų sveikatos būklė ir psichofiziologiniai gebėjimai turi būti patikrinti Sveikatos apsaugos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir tinkami vairuoti atitinkamos kategorijos TP. Egzaminuojamieji, išskyrus tuos, kurie nori susigrąžinti teisę vairuoti TP, turi būti baigę mokymo kursą pagal Susisiekimo ministerijos ar jos įgaliotos institucijos nustatytą vairuotojų pirminio mokymo tvarką.

7. Pirmiausia laikomas teorijos egzaminas, o jį išlaikius – praktikos egzaminas. Egzaminą laikyti leidžiama sumokėjus Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2004 m. kovo 22 d. įsakyme Nr. 1V-80 „Dėl valstybės įmonės „Regitra“ teikiamų monopolinio pobūdžio paslaugų kainų“ (Žin., 2004, Nr. 25-273) nustatyto dydžio mokesčių (toliau – mokesčiai).

Jei egzaminuojamasis neišlaiko egzamino, pakartotinai laikyti egzaminą – tiek teorijos, tiek praktikos – leidžiama ne anksčiau kaip kitą darbo dieną, iš naujo užsiregistravus egzaminui ir sumokėjus mokesį. Egzaminuojamieji, norintys įgyti teisę vairuoti AM kategorijos TP, laiko tik teorijos egzaminą. Tik praktikos egzaminą laiko egzaminuojamieji, turintys teisę vairuoti:

7.1. tam tikros kategorijos TP su automatine pavarų dėže ir norintys įgyti teisę vairuoti tos pačios kategorijos TP su mechanine pavarų dėže. TP su automatine pavarų dėže yra tokia TP, kurioje nėra sankabos pedalo (rankinio valdymo svirties A1 ar A kategorijos TP);

7.2. motociklus, kurių galia ne didesnė kaip 25 kW ir galios ir svorio santykis ne didesnis kaip 0,16 kW/kg, bei motociklus su šonine priekaba, kurių galios ir svorio santykis ne didesnis kaip 0,16 kW/kg (toliau – A kategorijos TP su apribojimais), bet neturintys tokių motociklų dvejų metų vairavimo patirties, sukakę 21 ir daugiau metų ir siekiantys įgyti teisę vairuoti motociklus, kurių galia didesnė kaip 25 kW arba galios ir svorio santykis didesnis kaip 0,16 kW/kg, bei motociklus su šonine priekaba, kurių galios ir svorio santykis didesnis kaip 0,16 kW/kg (toliau – A kategorijos TP be apribojimų).

8. Prieš teorijos ir praktikos egzaminus egzaminuotojas privalo:

8.1. patikrinti kiekvieno egzaminuojamojo asmens tapatybę;

8.2. supažindinti egzaminuojamąjį (-uosius) su egzamino sąlygomis ir tvarka.

II. DOKUMENTŲ PRIĖMIMAS

9. Egzaminuojamasis gali registruotis egzaminui asmeniškai atvykęs į VĮ „Regitra“ vairuotojų egzaminavimo centrą, telefonu arba kitomis ryšio priemonėmis. Egzaminuojamasis, neišlaikęs teorijos egzamino, praktikos egzaminui neregistruojamas.

10. Užsiregistravęs ir iki egzamino pradžios į VĮ „Regitra“ vairuotojų egzaminavimo centrą neatvykęs, iki egzamino pradžios nepateikęs aprašo 11 ir 12 punktuose nurodytų dokumentų arba nesumokėjęs mokesčio, egzaminuojamasis registruojasi iš naujo. Registruojantis iš naujo, mokestis nemokamas, išskyrus, jei mokestis nebuvo sumokėtas iki egzamino pradžios. Atsisakius registruotis iš naujo, mokestis grąžinamas egzaminuojamajam VĮ „Regitra“ generalinio direktoriaus nustatyta tvarka.

11. Egzaminuojamasis, atvykęs į VĮ „Regitra“ vairuotojų egzaminavimo centrą laikyti egzamino, pateikia:

11.1. vieną iš šių asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų:

11.1.1. asmens tapatybės kortelę;

11.1.2. pasą;

11.1.3. Lietuvos Respublikos piliečio pasą;

11.1.4. laikinąjį pažymėjimą, išduotą praradus asmens tapatybės kortelę arba galiojantį Lietuvos Respublikos piliečio pasą;

11.1.5. užsienio valstybės piliečio pasą, jį atitinkantį kelionės dokumentą ar kitą užsienio valstybės institucijos išduotą asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą;

11.1.6. Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi Europos Bendrijoje;

11.1.7. leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje;

11.1.8. Europos Sąjungos valstybės narės piliečio leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje;

11.1.9. Europos Sąjungos valstybės narės piliečio leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje;

11.1.10. Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nario leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje;

11.2. mokymo kurso baigimą patvirtinantį dokumentą, kuris išduodamas pagal Susisiekimo ministerijos ar jos įgaliotos institucijos nustatytą vairuotojų pirminio mokymo tvarką, arba šioje tvarkoje numatytais atvejais dokumentą, patvirtinantį, kad egzaminuojamasis gali laikyti egzaminą pasirengęs savarankiškai; ši ir aprašo 11.4 bei 11.5

punkte išdėstytos nuostatos netaikomos egzaminuojamiesiems, kurie nori susigrąžinti teisę vairuoti TP;

11.3. galiojančią vairuotojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą, kad jo sveikatos būklė ir psichofiziologiniai gebėjimai yra tinkami vairuoti atitinkamos (-ų) kategorijos (-ų) TP, kuri išduodama pagal Sveikatos apsaugos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos nustatytą tvarką;

11.4. sveikatos žinių atestavimo pažymėjimą, kad jis baigė mokymą pagal privalomojo pirmosios pagalbos mokymo programą, kurio forma patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. V-69 (Žin., 2008, Nr. [14-490](#));

11.5. galiojantį vairuotojo pažymėjimą, jei anksčiau buvo jį gavęs.

12. Kai asmens duomenys aprašo 11 punkte nurodytuose dokumentuose nesutampa su Lietuvos Respublikos gyventojų registre tvarkomais asmens duomenimis, turi būti pateikti ir dokumentai, patvirtinantys asmens duomenų pasikeitimo faktą (santuokos liudijimas, vardo, pavardės pakeitimo liudijimas).

13. VĮ „Regitra“ įgaliotas darbuotojas įregistruoja egzaminuojamojo pateiktus aprašo 11 ir 12 punktuose nurodytus dokumentus, užpildo prašymą leisti laikyti teorijos arba praktikos egzaminą ir jį pateikia pasirašyti egzaminuojamajam, o pateiktus dokumentus jam grąžina.

14. Sprendimą dėl leidimo laikyti egzaminą priima VĮ „Regitra“ įgaliotas darbuotojas. VĮ „Regitra“ įgaliotas darbuotojas, atsisakęs leisti egzaminuojamajam laikyti egzaminą, atsisakymo priežastį egzaminuojamojo pageidavimu pateikia raštu.

15. Nustatęs, kad egzaminuojamojo pateikti aprašo 11 ir 12 punktuose nurodyti dokumentai turi taisymo ar klastojimo žymių, VĮ „Regitra“ įgaliotas darbuotojas atsisako juos įregistruoti ir apie tai raštu ir telefonu informuoja policiją.

III. TEORIJOS EGZAMINAS

16. Teorijos egzamino metu tikrinamos ir vertinamos egzaminuojamojo teorinės žinios, atsižvelgiant į tai, kokios (-ių) kategorijos (-ų) TP jis siekia įgyti teisę vairuoti, o egzaminuojamojo, kuris nori susigrąžinti teisę vairuoti TP, – teorinės žinios, atsižvelgiant į tai, kokios kategorijos TP vairuojant buvo padarytas pažeidimas, už kurį buvo atimta teisė vairuoti TP.

Jei egzaminuojamojo pateiktoje vairuotojo sveikatos patikrinimo medicininėje pažymoje nurodyta, kad jo sveikatos būklė ir (ar) psichofiziologiniai gebėjimai yra netinkami vairuoti tos kategorijos TP, kurią vairuojant buvo padarytas pažeidimas, už kurį buvo atimta teisė vairuoti TP, teorijos egzamino metu tikrinamos ir vertinamos egzaminuojamojo teorinės žinios, susijusios su TP, kuri atsitiktinumo principu parenkama iš jo anksčiau turėtų kategorijų TP.

17. Teorijos egzaminas laikomas kompiuteriu. Egzaminuojamiesiems sudaroma galimybė prieš teorijos egzaminą susipažinti su egzaminavimo programos veikimo principu.

18. Teorijos egzamino metu egzaminuojamajam pateikiamas testas su pasirenkamais atsakymais. Testas sudaromas iš klausimų, parinktų atsitiktinumo principu, naudojant kompiuterines programines priemones.

19. Teorijos egzamino klausimus tvirtina VĮ „Regitra“ generalinis direktorius. Teorijos egzamino klausimų turinys išdėstytas aprašo 2 priede.

20. Testą sudaro 30 klausimų:

20.1. 23 bendrieji klausimai ir 7 specifiniai klausimai pagal TP kategoriją, jei egzaminuojamasis siekia įgyti teisę vairuoti vienos kategorijos TP arba susigrąžinti teisę vairuoti TP; jei egzaminuojamasis siekia įgyti teisę ar susigrąžinti teisę vairuoti B1, B ir BE kategorijų TP, testą sudaro 30 bendrųjų klausimų;

20.2. po 5 specifinius klausimus pagal TP kategorijas, likusieji – bendrieji klausimai, jei egzaminuojamasis siekia įgyti teisę vairuoti kelių kategorijų TP.

21. Testui spręsti skiriama 30 minučių. Pasibaigus skirtam laikui, teorijos egzaminas nutraukiamas.

22. Pateiktas klausimas laikomas teisingai atsakytu, jei į klausimą egzaminuojamasis pateikė visus teisingus atsakymus (kai tokių buvo ne vienas).

23. Klausimas laikomas neteisingai atsakytu, jei egzaminuojamasis pažymėjo ne visus teisingus atsakymus ir (arba) pažymėjo bent vieną klaidingą atsakymą.

24. Teorijos egzaminas laikomas išlaikytu, jei per skirtą laiką teisingai atsakyta į ne mažiau kaip 80 proc. klausimų. Teigiamas teorijos egzamino rezultatas galioja, iki bus išlaikytas praktikos egzaminas, bet ne ilgiau kaip vienerius metus.

25. Jei atsakinėdamas į klausimus egzaminuojamasis naudojami literatūra, mobiliojo ryšio ar kitomis informacijos priėmimo ir perdavimo priemonėmis arba kalbasi su kitais asmenimis, egzaminuotojas nutraukia egzamino tvarką pažeidusio egzaminuojamojo teorijos egzaminą ir įvertina jo rezultatą neigiamai. Jeigu teorijos egzamino metu sugenda programinė ar techninė įranga, teorijos egzamino rezultatas anuliuojamas, o teorijos egzaminas laikomas iš naujo be papildomo mokesčio.

26. Pasibaigus teorijos egzaminui, egzaminuojamasis gali susipažinti su padarytomis klaidomis.

IV. PRAKTIKOS EGZAMINAS

27. Siekiant išsamiai ir objektyviai įvertinti egzaminuojamojo TP valdymo įgūdžius ir gebėjimus, praktikos egzamino metu tikrinama, kaip egzaminuojamasis sugeba pasiruošti ir saugiai vairuoti pasirinktos kategorijos TP, o egzaminuojamojo, kuris nori susigrąžinti teisę vairuoti TP, – kaip jis sugeba pasiruošti ir saugiai vairuoti tos kategorijos TP, kurią vairuojant buvo padarytas pažeidimas, už kurį buvo atimta teisė vairuoti TP.

Jei egzaminuojamojo pateiktoje vairuotojo sveikatos patikrinimo medicininėje pažymoje nurodyta, kad jo sveikatos būklė ir (ar) psichofiziologiniai gebėjimai yra netinkami vairuoti tos kategorijos TP, kurią vairuojant buvo padarytas pažeidimas, už kurį buvo atimta teisė vairuoti TP, praktikos egzamino metu tikrinama, kaip egzaminuojamasis sugeba pasiruošti ir saugiai vairuoti TP, kuri atsitiktinumo principu parenkama iš jo anksčiau turėtų kategorijų TP.

28. TP, naudojamos praktikos egzaminui, turi atitikti aprašo 3 priede išdėstytus reikalavimus. TP, reikalingas praktikos egzaminui, skiria VĮ „Regitra“, išskyrus A kategorijos TP, nurodytas aprašo 3 priedo 2.2 punkte, B1 ir T kategorijų TP bei aprašo 30 punkte nurodytas TP. A kategorijos TP, nurodytų aprašo 3 priedo 2.2 punkte, B1 ir T kategorijų TP bei aprašo 30 punkte nurodytų TP pateikimu praktikos egzaminui rūpinasi egzaminuojamasis.

29. Egzaminuojamieji, neturintys A kategorijos TP su apribojimais dvejų metų vairavimo patirties, sukakę 21 ir daugiau metų ir siekiantys įgyti teisę vairuoti A kategorijos TP be apribojimų, egzaminą laiko aprašo 3 priedo 2.2 punkte nurodyta TP.

30. Egzaminuojamieji, kuriems dėl fizinės negalios pagal kompetentingos medicinos įstaigos rekomendacijas leidžiama vairuoti tik jų fizinei negaliai pritaikytas TP, praktikos egzaminą laiko su tokia TP.

31. Jei įmanoma, TP egzaminuojamajam parenkama prieš praktikos egzaminą atsitiktinumo principu, naudojant kompiuterines programines priemones. Kad egzaminuojamasis galėtų apsibrasti su jam parinkta TP, egzaminuojamajam leidžiama prieš praktikos egzaminą susipažinti su jos valdymu ir pabandyti važiuoti.

32. Egzaminuojant A kategorijos TP keliuose, tarp egzaminuojamojo ir jį lydinčio egzaminuotojo palaikomas radijo ryšys. Egzaminuojamasis vilki geltonos spalvos liemenę, dėvi saugos šalmą. Geltonos spalvos liemenę, saugos šalmą ir radijo ryšio priemones skiria VĮ „Regitra“. Kita motociklininkui reikalinga apranga pasirūpina egzaminuojamasis. Nuo kiekvienų metų lapkričio 10 d. iki balandžio 1 d. praktikos egzaminas A kategorijos TP nevyksta.

33. Praktikos egzaminas laikomas TP su mechanine pavarų dėže. Egzaminuojamieji, pageidaujantys vairuoti TP tik su automatine pavarų dėže, praktikos egzaminą laiko tokia TP.

34. Praktikos egzamino metu šalia egzaminuojamojo prie papildomų paminų sėdi egzaminuotojas.

Egzaminuotojas, sėdintis šalia egzaminuojamojo, turi būti pasirengęs reikiamu momentu imtis priemonių, kad būtų išvengta eismo įvykio dėl egzaminuojamojo veiksmų arba neveikimo.

Jei praktikos egzaminas laikomas A kategorijos TP, egzaminuojamasis stebimas iš kitos, jį lydinės, TP.

Praktikos egzamino metu TP gali būti tik egzaminuojamasis, egzaminuotojas, vertėjas ir, jei reikia, asmuo, kompetentingas stebėti ir prižiūrėti egzaminuotojo darbą, kad būtų užtikrintas teisingas ir nuoseklus vertinimas. Egzaminuotojas egzaminuojamajam parenkamas prieš praktikos egzaminą atsitiktinumo principu, naudojant kompiuterines programines priemones.

35. Bendrosios egzaminuojamojo pareigos praktikos egzamino metu:

35.1. draudžiama vairuoti TP esant neblaiviam, apsvaigusiam nuo psichiką veikiančių medžiagų; taip pat neleidžiama vairuoti susirgus ar pavargus, jeigu dėl to gali kilti pavojus eismo saugumui;

35.2. draudžiama naudotis mobiliojo ryšio priemonėmis, jeigu jomis naudojamosi rankomis, išskyrus atvejus, kai stovinčios TP variklis išjungtas;

35.3. privalo imtis visų būtinų priemonių savo ir keleivių saugumui praktikos egzamino metu užtikrinti;

35.4. policijos pareigūno reikalavimu privalo leisti Vyriausybės nustatyta tvarka patikrinamas, ar nėra neblaivus, apsvaigęs nuo psichiką veikiančių medžiagų;

35.5. privalo vykdyti SEAKĮ, Lietuvos Respublikos policijos veiklos įstatyme (Žin., 2000, Nr. [90-2777](#)), kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytus teisėtus tikrinančių pareigūnų ir kelių eismo reguliuotojų nurodymus, laikytis Kelių eismo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 (Žin., 2003, Nr. [7-263](#); 2008, Nr. [88-3530](#)) (toliau – KET), nustatytos elgesio tvarkos, kai tikrinantys pareigūnai ar kelių eismo reguliuotojai sustabdo;

35.6. privalo kelyje visada elgtis taip, kad nesukeltų pavojaus kitiems eismo dalyviams ir nesudarytų kliūčių jų eismui;

35.7. privalo imtis papildomų atsargumo priemonių, jei kelyje yra vaikai arba neįgalieji;

35.8. kitos pareigos ir veiksmai konkrečiose eismo situacijose nustatyti KET.

36. Egzaminuojamųjų, vairuojančių A1, A, B1, B ir BE kategorijų TP, praktikos egzaminas kelyje tęsiasi ne mažiau kaip 25 minutes, o vairuojantieji C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE ir T kategorijų TP kelyje egzaminuojami ne mažiau kaip 45 minutes, išskyrus aprašo 41 punkte nustatytus atvejus.

37. Praktikos egzaminui kelyje skirtas laikas turi būti išnaudojamas optimaliai, kad galima būtų išbandyti egzaminuojamąjį įvairiomis eismo sąlygomis, ypatingą dėmesį atkreipiant į jų pasikeitimus.

38. Praktikos egzamino metu tikrinami atitinkamos kategorijos TP valdymo įgūdžiai ir gebėjimai, išdėstyti aprašo 4 priede.

39. Kiekviename VĮ „Regitra“ vairuotojų egzaminavimo centre pagal aprašo 1 priedo reikalavimus sudaromi praktikos egzamino kelyje maršrutai (toliau – maršrutai), atsižvelgiant į įvairių kategorijų TP vairavimo ypatumus ir minimalų privalomą laiką vairuoti kelyje. Visus maršrutus tvirtina VĮ „Regitra“ filialo vadovas. Maršrutas egzaminuojamajam parenkamas prieš praktikos egzaminą atsitiktinumo principu. Egzaminuojamajam sudaroma galimybė prieš praktikos egzaminą susipažinti su parinkto maršruto schema.

40. Praktikos egzamino kelyje metu egzaminuotojas turi laiku ir aiškiai nurodyti egzaminuojamajam važiavimo kryptį. Egzaminuotojas gali duoti tik tokius nurodymus, kurie neprieštarauja KET.

41. Vertindamas TP valdymo įgūdžius ir gebėjimus egzaminuotojas turi kreipti ypatingą dėmesį į tai, ar egzaminuojamasis elgiasi atsargiai ir pagarbiai su kitais eismo dalyviais. Praktikos egzaminas nutraukiamas:

41.1. jei egzaminuojamojo daromos vairavimo klaidos ar veiksmai arba neveikimas kelia pavojų kitiems eismo dalyviams, egzaminavimo TP, jos keleiviams, neatsižvelgiant į tai, ar egzaminuotojas turi imtis priemonių, kad būtų išvengta eismo įvykio dėl egzaminuojamojo daromų vairavimo klaidų, pavojingų veiksmų arba neveikimo, ar ne;

41.2. dėl nenumatytų aplinkybių: eismo įvykis, pasikeitusios oro sąlygos (stipri liūtis, pūga), TP gedimas ir pan.; šiuo atveju egzaminuojamasis už pakartotinį praktikos egzaminą mokesčio nemoka, išskyrus, jei eismo įvykis įvyko dėl egzaminuojamojo kaltės;

41.3. jei egzaminuojamasis pats to pageidauja; šiuo atveju už pakartotinį praktikos egzaminą egzaminuojamasis moka mokesťį.

42. Pasibaigus praktikos egzaminui egzaminuotojas raštu suformuluoja ir dalykiškai pagrindžia egzaminuojamojo TP valdymo įgūdžių ir gebėjimų įvertinimą bei praktikos egzamino rezultatą, o egzaminuojamąjį apie tai informuoja žodžiu ir raštu, įteikdamas praktikos egzamino protokolo kopiją.

Teigiamas praktikos egzamino rezultatas galioja, iki bus išduotas vairuotojo pažymėjimas, bet ne ilgiau kaip vienerius metus.

43. Praktikos egzamino metu taikomus TP valdymo įgūdžių ir gebėjimų vertinimo kriterijus ir metodus tvirtina VĮ „Regitra“ generalinis direktorius.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

44. Su egzamino rezultatais nesutinkantis egzaminuojamasis ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po egzamino gali pateikti VĮ „Regitra“ generaliniam direktoriui apeliaciją dėl egzamino įvertinimo.

Apeliacijoje turi būti nurodyta: apeliaciją teikiančio asmens vardas, pavardė, gyvenamoji vieta, data, apeliacijos motyvai ir reikalavimai. Apeliaciją pasirašo ją pateikęs asmuo.

Apeliacija turi būti išnagrinėta ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo jos gavimo. Apie priimtą sprendimą egzaminuojamasis informuojamas raštu.

45. VĮ „Regitra“ darbuotojų veiksmai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [13-308](#); 2000, Nr. [85-2566](#)) nustatyta tvarka.

VAIRUOTOJŲ EGZAMINAVIMO CENTRAI IR PRAKTIKOS EGZAMINO KELYJE MARŠRUTAI

I. VAIRUOTOJŲ EGZAMINAVIMO CENTRAI

1. Visuose vairuotojų egzaminavimo centruose (toliau – centrai), nepriklausomai nuo jų buvimo vietos, turi būti užtikrinamos vienodos teorijos ir praktikos egzaminų sąlygos.

2. VĮ „Regitra“ generalinio direktoriaus įsakymu centrai, aptarnaujantys klientus visą darbo savaitę, steigiami VĮ „Regitra“ filialuose, esančiuose visuose apskrčių centruose.

3. Kitose VĮ „Regitra“ padalinių buvimo vietose ne visą darbo savaitę veikiantys ir teisę vairuoti tik A bei B kategorijos transporto priemonės (toliau – TP) norinčius gauti (susigrąžinti) egzaminuojamuosius aptarnaujantys centrai gali būti steigiami, kai tenkinamos šios sąlygos:

3.1. padalinys yra daugiau kaip 50 km oro linija nutolęs nuo artimiausio VĮ „Regitra“ filialo;

3.2. yra sąlygų sukurti egzaminavimui pakankamą materialinę ir techninę bazę;

3.3. padalinio buvimo vietoje galima sudaryti ne mažiau kaip keturis kiekvienos minėtos kategorijos TP tinkamus praktikos egzamino kelyje maršrutus;

3.4. centro veikla VĮ „Regitra“ nenuostolinga.

4. Kiekviename centre turi būti egzaminuojamiesiems, atvykstantiems laikyti teorijos bei praktikos egzaminus, priimti ir teorijos egzaminui laikyti skirtos patalpos, kompiuterizuotos darbo vietos teorijos egzaminui laikyti naudojama programinė bei techninė įranga (ne mažiau kaip trys vietos) ir internetinis ryšys.

5. Praktikos egzaminui laikyti turi būti sanitarinių ir aplinkosaugos normų reikalavimus atitinkanti uždara kieta danga dengta aikštelė (plotas – ne mažiau kaip 650 kv. m), kurioje galima būtų atlikti atitinkamos kategorijos TP numatytus specialius važiavimo manevrus.

II. PRAKTIKOS EGZAMINO KELYJE MARŠRUTAI

6. Praktikos egzamino kelyje maršrutai (toliau – maršrutai) turi būti sudaryti taip, kad būtų galima visapusiškai patikrinti egzaminuojamojo TP valdymo įgūdžius ir gebėjimus įvairiose galimose eismo situacijose. Maršrutai parenkami taip, kad egzaminuojamasis galėtų saugiai:

6.1. pajudėti po sustojimo aikštelėje, po sustojimo kelyje, išvažiuoti iš kelio;

6.2. važiuoti tiesiais keliais, prasilenkti su priešais važiuojančiomis TP ir esant ribotam pločiui;

6.3. važiuoti vingiais;

6.4. privažiuoti prie sankryžų ir pervvažiuoti jas;

6.5. keisti važiavimo kryptį: pasukti į kairę ir į dešinę, apsisukti, persirikiuoti;

6.6. įvažiuoti į kelius su skiriamąja kelio juosta (jei yra) / išvažiuoti iš jų: įvažiuoti į greitėjimo juostą, išvažiuoti iš lėtėjimo juostos;

6.7. lenkti kitus eismo dalyvius (jei įmanoma), važiuoti šalia kliūčių, pvz., stovinčių automobilių;

6.8. važiuoti žiedinėse sankryžose (jei yra), per pėsčiųjų perėjas, geležinkelio pervažas (jei yra), pro maršrutinių TP sustojimo vietas;

6.9. išlipti iš (nulipti nuo) TP.

7. Maršrute turi būti ne mažiau kaip:

7.1. vienas kelio ruožas su įkalne;

- 7.2. du dvipusio eismo keliai;
 - 7.3. du vienos krypties eismo keliai;
 - 7.4. du keliai su skirtingu eismo juostų skaičiumi;
 - 7.5. du dvipusio ir vienos krypties eismo paženklininti / nepaženklininti keliai;
 - 7.6. dvi didesnio ir mažesnio greičio zonos;
 - 7.7. dvi nereguliuojamos sankryžos;
 - 7.8. dvi reguliuojamos sankryžos;
 - 7.9. viena žiedinė sankryža (jei yra);
 - 7.10. viena geležinkelio pervaža (jei yra);
 - 7.11. vienas kelio ruožas, skirtas ir maršrutinėms TP, su pažymėtomis sustojimo vietomis ir (jei yra) eismo juosta maršrutinėms TP;
 - 7.12. vienas kelio ruožas su pažymėta ne sankryžoje įrengta pėsčiųjų perėja;
 - 7.13. vienas tunelis (jei yra).
8. Rekomenduojama maršrutą sudaryti taip, kad:
 - 8.1. egzaminuojamasis maršruto pradžioje nesusidurtų su sudėtingomis eismo sąlygomis, t. y. maršruto sudėtingumas (privalomų atlikti veiksmų seka) didėtų palaipsniui;
 - 8.2. nebūtų įtraukti žinomi avaringi kelio ruožai;
 - 8.3. būtų išvengta kelio ruožų, šalia kurių įsikūrusios ikimokyklinio ugdymo įstaigos, bendrojo lavinimo mokyklos.
 9. Kiekviename centre sudaryti maršrutai turi būti peržiūrėti ne rečiau kaip kas pusę metų ir, jei reikia, koreguojami.
-

TEORIJS EGZAMINO KLAUSIMŲ TURINYS

1. Bendrųjų klausimų turinys:

1.1. vairuotojo pareigos, sustojimas ir stovėjimas, sankryžos, lenkimas, kelio ženklai, ženklinimas ir eismo reguliavimo signalai, važiavimo pirmenybė ir greičio apribojimai, motorinių transporto priemonių (toliau – TP) ir priekabų vilkimas, geležinkelio pervažos, vairuotojų atsakomybė;

1.2. vairuotojo budrumo ir dėmesio kitiems eismo dalyviams svarba;

1.3. situacijos kelyje suvokimas, vertinimas ir sprendimų priėmimas, reakcijos laikas;

1.4. sugebėjimo vairuoti pasikeitimai dėl alkoholio, vaistų bei kitų medikamentų, psichologinės būsenos ir nuovargio;

1.5. saugaus atstumo tarp TP laikymosi, stabdymo kelio ir išsilaikymo kelyje, esant įvairioms oro bei kelio sąlygoms, svarbiausi principai;

1.6. vairavimo rizikos veiksniai, susiję su įvairia kelio būkle, jai keičiantis dėl oro ir paros laiko;

1.7. saugus vairavimas tuneliuose;

1.8. specifiniai rizikos veiksniai, susiję su kitų eismo dalyvių nepatyrimu, ir labiausiai pažeidžiami eismo dalyviai: vaikai, pėstieji, dviratininkai ir neįgalieji;

1.9. pavojai, susiję su įvairių TP judėjimu ir vairavimu bei skirtingomis jų vairuotojų apžvalgos zonomis;

1.10. dokumentai, reikalingi naudoti TP;

1.11. vairuotojo veiksmai įvykus eismo įvykiui (įspėjamųjų ženklų išdėstymas ir avarinės šviesos signalizacijos įjungimas, atvejai, kai apie eismo įvykį pranešti policijai privaloma, ir vairuotojo veiksmai, kai į eismo įvykio vietą policija nekviečiama) ir būtinos pagalbos nukentėjusiesiems priemonės, kurių jis turi imtis;

1.12. su TP, kroviniu ir keleiviais susiję saugos veiksniai;

1.13. būtini atsargumo veiksmai išlipant iš (nulipant nuo) TP;

1.14. su sauga keliuose susiję TP mechaniniai aspektai: dažniausiai pasitaikantys gedimai ir nesklandumai, susiję su vairavimo, pakabos ir stabdžių sistemomis, padangomis, žibintais ir posūkių indikatoriais, reflektoriais, galinio vaizdo veidrodėliais, priekiniu stiklu ir valytuvais, išmetimo sistema, saugos diržais ir įspėjamojo garso signalo įtaisais;

1.15. TP saugos įranga: naudojimas saugos diržais, atramomis galvai, vaikų saugos reikmenimis ir gesintuvu;

1.16. TP naudojimas atsižvelgiant į aplinką: tinkamas įspėjamojo garso signalo naudojimas, taupus kuro naudojimas, teršalų išmetimo ribojimas.

2. Specifinių klausimų apie AM, A1 ir A kategorijų TP turinys:

2.1. apsauginių reikmenų, pvz., pirštinių, batų, drabužių ir saugos šalmo, naudojimas;

2.2. motociklininkų matomumas kitiems eismo dalyviams;

2.3. specifiniai rizikos veiksniai ir su sauga keliuose susiję mechaniniai TP ypatumai.

3. Specifinių klausimų apie C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE ir T kategorijų TP turinys:

3.1. vairavimo ir poilsio valandų apskaita, TP naudojama registruojanti įranga (išskyrus T kategorijos TP);

3.2. su atitinkama transporto rūšimi susiję Kelių eismo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 (Žin., 2003, Nr. [7-263](#); 2008, Nr. [88-3530](#)), reikalavimai: kroviniinis ir keleivinis transportas;

3.3. nacionaliniams ir tarptautiniams krovinių bei keleivių pervežimams reikalingi TP ir transportavimo dokumentai (išskyrus T kategorijos TP);

3.4. su atitinkama transporto rūšimi susiję vairuotojo veiksmai įvykus eismo įvykiui, kilus gaisrui;

3.5. atsargumo priemonės, kurių reikia imtis nuimant ir keičiant ratus (išskyrus T kategorijos TP);

3.6. reikalavimai dėl TP svorio ir matmenų, greičio ribotuvai;

3.7. su TP ypatumais susijusios kliūtys matymo zonoje;

3.8. kelių žemėlapių supratimas, maršruto planavimas (išskyrus T kategorijos TP);

3.9. su TP kroviniu susiję saugos veiksniai: krovinio pakrovimas, pritvirtinimas ir iškrovimas, įvairiarūšių krovinių ypatumai ir krovimo įrangos naudojimas (tik C1, C1E, C, CE kategorijų TP);

3.10. vairuotojo atsakomybė už keleivių pervežimą; keleivių patogumas ir saugumas; vaikų pervežimas; būtini patikrinimai prieš išvykstant (tik D1, D, D1E, DE ir T kategorijų TP).

4. Specifinių klausimų apie C, CE, D ir DE kategorijų TP turinys:

4.1. vidaus degimo variklių, skysčių, kuro tiekimo sistemos, elektros sistemos, uždegimo sistemos, transmisijos sistemos konstrukcijos ir veikimo principai;

4.2. tepimas ir apsauga nuo užšalimo;

4.3. padangų konstrukcijos principai, montavimas, teisingas naudojimas ir priežiūra;

4.4. stabdžių įtaisai ir greičio ribotuvai: rūšys, pagrindinės dalys, veikimo, sujungimo, naudojimo ir kasdienės priežiūros principai, stabdžių antiblokavimo sistemos naudojimas;

4.5. sukabinimo sistemos: rūšys, pagrindinės dalys, veikimo, sujungimo, naudojimo ir kasdienės priežiūros principai (tik CE, DE kategorijų TP);

4.6. gedimų priežasčių nustatymo metodai;

4.7. TP profilaktinė priežiūra ir būtinas einamasis remontas;

4.8. vairuotojo atsakomybė už krovinių pakrovimą, pervežimą ir pristatymą pagal sutartas sąlygas (tik C, CE kategorijų TP).

REIKALAVIMAI PRAKTIKOS EGZAMINUI NAUDOJAMOMS TRANSPORTO PRIEMONĖMS

1. A1 kategorijos transporto priemonės (toliau – TP) – lengvieji motociklai (be šoninės priekabos), kurių variklio darbinis tūris yra ne mažesnis kaip 75 cm^3 ir ne didesnis kaip 125 cm^3 ir kurių galia – ne didesnė kaip 11 kW (15AG).
2. A kategorijos TP – motociklai be šoninės priekabos, kurių:
 - 2.1. variklio darbinis tūris didesnis kaip 125 cm^3 , galia – ne didesnė kaip 25 kW;
 - 2.2. galia – ne mažesnė kaip 35 kW.
3. B1 kategorijos TP – B1 kategorijos motorinės TP, galinčios išvystyti ne mažesnę kaip 60 km/h greitį.
4. B kategorijos TP – B kategorijos motorinės TP, galinčios išvystyti ne mažesnę kaip 100 km/h greitį.
5. BE kategorijos TP – junginiai, kuriuos sudaro B kategorijos motorinės TP ir priekaba, kurios didžiausioji leidžiamoji masė – nuo 1000 kg, galintys išvystyti ne mažesnę kaip 100 km/h greitį, ir kurie nepriklauso B kategorijai, priekabos krovinio skyrius turi būti uždara dėžė, kurios plotis ir aukštis yra ne mažesni už atitinkamus motorinės TP matmenis, uždaros dėžės tipo kėbulas gali būti šiek tiek siauresnis už motorinę TP, su sąlyga, kad galinį vaizdą būtų galima matyti tik per išorinius motorinės TP galinio vaizdo veidrodėlius, realioji priekabos masė turi būti ne mažesnė kaip 800 kg.
6. C1 kategorijos TP – C1 kategorijos motorinės TP, kurių didžiausioji leidžiamoji masė – nuo 4000 kg, ilgis – ne mažesnis kaip 5 m, galinčios išvystyti ne mažesnę kaip 80 km/h greitį, su stabdžių antiblokavimo sistema ir tachografu, krovinio skyrius turi būti uždara dėžė, kurios plotis ir aukštis yra ne mažesni už atitinkamus kabinos matmenis.
7. C1E kategorijos TP – junginiai, kuriuos sudaro C1 kategorijos motorinės TP ir priekaba, kurios didžiausioji leidžiamoji masė – nuo 1250 kg, šių junginių ilgis – ne mažesnis kaip 8 m, galintys išvystyti ne mažesnę kaip 80 km/h greitį, priekabos krovinio skyrius turi būti uždara dėžė, kurios plotis ir aukštis yra ne mažesni už atitinkamus kabinos matmenis, uždaros dėžės tipo kėbulas gali būti šiek tiek siauresnis už kabiną, su sąlyga, kad galinį vaizdą būtų galima matyti tik per išorinius motorinės TP galinio vaizdo veidrodėlius, realioji priekabos masė turi būti ne mažesnė kaip 800 kg.
8. C kategorijos TP – C kategorijos motorinės TP, kurių didžiausioji leidžiamoji masė – nuo 12000 kg, ilgis – ne mažesnis kaip 8 m, plotis – ne mažesnis kaip 2,40 m, galinčios išvystyti ne mažesnę kaip 80 km/h greitį, su stabdžių antiblokavimo sistema ir tachografu, pavarų dėžė turi ne mažiau kaip aštuonias važiavimo į priekį pavaras, krovinio skyrius – uždara dėžė, kurios plotis ir aukštis yra ne mažesni už atitinkamus kabinos matmenis, realioji TP masė – ne mažesnė kaip 10000 kg.
9. CE kategorijos TP – sujungtos TP arba junginiai, kuriuos sudaro C kategorijos motorinės TP ir ne mažiau kaip 7,5 m ilgio priekaba, tiek sujungtos TP, tiek junginio didžiausioji leidžiamoji masė – nuo 20000 kg, ilgis – ne mažesnis kaip 14 m, plotis – ne mažesnis kaip 2,40 m, galintys išvystyti ne mažesnę kaip 80 km/h greitį, su stabdžių antiblokavimo sistema ir tachografu, pavarų dėžė turi ne mažiau kaip aštuonias važiavimo į priekį pavaras, krovinio skyrius – uždara dėžė, kurios plotis ir aukštis yra ne mažesni už atitinkamus kabinos matmenis, tiek sujungtos TP, tiek junginio realioji masė – ne mažesnė kaip 15000 kg.
10. D1 kategorijos TP – D1 kategorijos motorinės TP, kurių didžiausioji leidžiamoji masė – nuo 4000 kg, ilgis – ne mažesnis kaip 5 m, galinčios išvystyti ne mažesnę kaip 80 km/h greitį, su stabdžių antiblokavimo sistema ir tachografu.

11. D1E kategorijos TP – junginiai, kuriuos sudaro D1 kategorijos motorinės TP ir priekaba, kurios didžiausioji leidžiamoji masė – nuo 1250 kg, galintys išvystyti ne mažesnę kaip 80 km/h greitį, priekabos krovinio skyrius – uždara dėžė, kurios plotis ir aukštis turi būti ne mažesni kaip po 2 m, realioji priekabos masė turi būti ne mažesnė kaip 800 kg.

12. D kategorijos TP – D kategorijos motorinės TP, kurių ilgis – ne mažesnis kaip 10 m, plotis – ne mažesnis kaip 2,40 m, galinčios išvystyti ne mažesnę kaip 80 km/h greitį, su stabdžių antiblokavimo sistema ir tachografu.

13. DE kategorijos TP – junginiai, kuriuos sudaro D kategorijos motorinės TP ir priekaba, kurios didžiausioji leidžiamoji masė – nuo 1250 kg, galintys išvystyti ne mažesnę kaip 80 km/h greitį, priekabos krovinio skyrius – uždara dėžė, kurios plotis ir aukštis turi būti ne mažesni kaip po 2 m, realioji priekabos masė turi būti ne mažesnė kaip 800 kg.

14. T kategorijos TP – troleibusai.

PRAKTIKOS EGZAMINO APIMTIS IR TURINYS

1. Praktikos egzamino metu turi būti patikrinta, kaip egzaminuojamasis sugeba surasti, valdyti / sureguliuoti egzaminuotojo nurodytus transporto priemonės (toliau – TP) valdymo įtaisus / įrangą arba patikrinti jų būklę ir pasirengti saugiai važiuoti (išskyrus T kategorijos TP):

1.1. A1 ir A kategorijų TP:

1.1.1. atsitiktinumų principu pateikiamos trys užduotys (klausimai) iš šių temų:

1.1.1.1. ratai: padangos profilio gylis, ratų balansavimo svareliai, oro slėgis padangose;

1.1.1.2. stabdžiai: stabdžių skysčio rezervuaras (jei yra), stabdžių bandymas stovint, lynai ir svirtys, „Stop“ signalo patikrinimas;

1.1.1.3. apšvietimas: įjungti šviesas, patikrinti apšvietimą;

1.1.1.4. signalizacijos (įspėjamieji) prietaisai: įspėjamojo garso signalo naudojimas, šviesų perjungimas;

1.1.1.5. motociklo vairas: vairo blokavimas, kontrolinės lemputės;

1.1.1.6. skysčių lygis: tepalas, aušinimo skystis, stabdžių skystis, degalų kiekio patikrinimas;

1.1.2. tinkamai užsidėti saugos šalną (šalmo antveidis, pasmakrės dirželis) ir apsirengti;

1.1.3. sėdėseną: kūno laikysena; veidrodėlių suregulavimas;

1.2. B1 ir B kategorijų TP:

1.2.1. atsitiktinumų principu pateikiamos trys užduotys (klausimai) iš šių temų:

1.2.1.1. ratai: padangos profilio gylis, ratų balansavimo svareliai, oro slėgis padangose, rato pakeitimo tvarka;

1.2.1.2. stabdžiai: stabdžių skysčio rezervuaras, stabdžių bandymas stovint, stovėjimo stabdys, stabdžių stiprintuvo įtaka valdymui;

1.2.1.3. apšvietimas: įjungti šviesas, patikrinti apšvietimą;

1.2.1.4. signalizacijos (įspėjamieji) prietaisai: įspėjamojo garso signalo naudojimas, šviesų perjungimas, avarinės signalizacijos įjungimas;

1.2.1.5. vairo mechanizmas: vairo stiprintuvo įtaka valdymui, laisvoji eiga;

1.2.1.6. pakankamas matomumas: stiklų valytuvai, stiklų plovimas, stiklus džiovinantys ventiliatoriai, galinio stiklo šildymas;

1.2.1.7. skysčių lygis: tepalas, aušinimo skystis, stabdžių skystis, stiklo plovimo sistema;

1.2.1.8. akumulatoriai: baterijos poliai, skysčio lygis;

1.2.1.9. generatoriaus dirželis: įtempimo patikrinimas, būklės patikrinimas;

1.2.2. nustatyti tinkamą sėdynės padėtį;

1.2.3. pareguliuoti galinio vaizdo veidrodėlius, saugos diržą ir atramą galvai, vairo rato padėtį;

1.3. C1, C, D1 ir D kategorijų TP:

1.3.1. atsitiktinumų principu pateikiamos trys užduotys (klausimai) iš šių temų:

1.3.1.1. ratai: padangos profilio gylis, ratų balansavimo svareliai, oro slėgis padangose, rato pakeitimo tvarka, pašaliniai daiktai tarp sudvejintų ratų;

1.3.1.2. stabdžiai: stabdžių skysčio rezervuaras, skysčio lygis, oro sistemos užpildymo laikas, kondensato išleidimas iš oro sistemos rezervuaro, stabdžių trinkelėlių susidėvėjimas, stovėjimo stabdys, stabdžių stiprintuvas, stabdžių antiblokavimo sistema;

1.3.1.3. išorinė apžiūra: apšvietimo patikrinimas, apsaugos nuo palindimo, pakaba, ratų atsparos, kėbulas, tentas, kroviny, valstybinio numerio ženklai;

1.3.1.4. vairo mechanizmas: vairo stiprintuvas, laisvoji eiga, priekinių padangų susidėvėjimas;

1.3.1.5. tachografas: tachografo diskelio (kortelės) įdėjimas, tachografo laiko nustatymas, dokumentai;

1.3.1.6. akumulatoriai: baterijos poliai, skysčio lygis;

1.3.1.7. generatoriaus dirželis: įtempimo patikrinimas, būklės patikrinimas;

1.3.1.8. skysčių lygis: tepalas, aušinimo skystis, stabdžių skystis, stiklo plovimo sistema;

1.3.2. nustatyti tinkamą sėdynės padėtį;

1.3.3. pareguliuoti galinio vaizdo veidrodėlius;

1.3.4. svirčių junginėjimas;

1.3.5. kontroliniai prietaisai;

1.4. BE, C1E, CE, D1E ir DE kategorijų TP:

1.4.1. atsitiktinumo principu pateikiamos trys užduotys (klausimai) iš šių temų:

1.4.1.1. taisyklių ir instrukcijų reikalavimai: TP ilgiai, svoriai, variklio galia;

1.4.1.2. stabdžiai: stabdžių skysčio rezervuaras, skysčio lygis, oro sistemos užpildymo laikas, kondensato išleidimas iš oro sistemos rezervuaro, stabdžių trinkelė susidėvėjimas, stabdžių antiblokavimo sistema;

1.4.1.3. išorinė apžiūra: apšvietimo patikrinimas, apsaugos nuo palindimo, ratai, pakaba, kėbulas, tentas, kroviny, valstybinio numerio ženklai;

1.4.1.4. TP parengimas: priekabos važiuoklės blokavimas, sukabinimo įtaisai, suspausto oro linijos, jungtys, elektrinės jungtys, oro išleidimo vožtuvai, stovėjimo stabdys, šviesos prietaisų įjungimas, pakišamos atramos.

2. Praktikos egzamino metu turi būti patikrinta, kaip egzaminuojamasis sugeba atlikti specialius važiavimo manevrus. Šie manevrai atliekami tam pritaikytoje specialioje aikštelėje ir (arba) kelyje:

2.1. A1 ir A kategorijų TP:

2.1.1. valdyti motociklą su išjungtu varikliu: pastatyti ant stovėjimo kojelių, atremti šonine atrama, stumti, apsukti;

2.1.2. važiavimas motociklu siaura juosta (vėže, lenta);

2.1.3. važiavimas aštuoniuke;

2.1.4. važiavimas gyvatėle;

2.1.5. kliūtis apvažiavimas važiuojant kelyje ne mažesniu kaip 50 km/h greičiu;

2.1.6. įsibėgėjimas (30–40 km/h greičiu) ir tikslus sustojimas nurodytoje vietoje (prieš „Stop“ liniją);

2.1.7. mažo spindulio posūkis į kairę arba į dešinę;

2.1.8. stabdymas važiuojant kelyje ne mažesniu kaip 50 km/h greičiu ir avarinis stabdymas egzaminuotojui nurodžius;

2.2. B1 ir B kategorijų TP:

2.2.1. įsibėgėjimas (30–40 km/h greičiu) ir tikslus sustojimas nurodytoje vietoje (prieš „Stop“ liniją);

2.2.2. apsisukimas riboto pločio juostoje, naudojant atbulinę eiga;

2.2.3. TP pastatymas į laikino stovėjimo vietą atbuline eiga lygiagrečiai, statmenai arba įstrižai važiuojamosios dalies krašto, paliekant reikiamą tarpą tarp stovinčių TP (gairėlių), ir išvažiavimas iš jos;

2.2.4. TP pastatymas į laikino stovėjimo vietą įkalnėje arba nuokalnėje ir išvažiavimas iš jos;

2.2.5. sustojimas ir pajudėjimas iš vietos įkalnėje;

2.2.6. važiavimas atbulomis su posūkiu į dešinę arba į kairę neišvažiuojant iš eismo juostos ribų;

2.3. C1, C, D1, D ir T kategorijų TP:

2.3.1. pastatymas šonu prie pakylės / platformos važiuojant atbulomis (išskyrus T kategorijos TP);

2.3.2. privažiavimas atbulomis prie rampos (išskyrus T kategorijos TP);

2.3.3. tikslus sustojimas nurodytoje vietoje (prieš „Stop“ liniją);

2.3.4. važiavimas pirmyn ir atbulomis su posūkiu į dešinę arba į kairę neišvažiuojant iš eismo juostos ribų (T kategorijos TP – tik pirmyn);

2.4. BE, C1E, CE, D1E ir DE kategorijų TP:

2.4.1. važiavimas atbulomis neišvažiuojant iš eismo juostos;

2.4.2. privažiavimas atbulomis prie rampos;

2.4.3. priekabos prikabinimas ir atkabinimas arba atkabinimas ir prikabinimas.

3. Egzaminuotojas turi stebėti, ar egzaminuojamasis tinkamai naudojami TP valdymo įtaisais, sugeba prisitaikyti prie eismo srauto, kelio ir oro sąlygų, pakankamai įvertina kitus eismo dalyvius ir suvokia įvairias eismo situacijas, laikosi Kelių eismo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 (Žin., 2003, Nr. [7-263](#); 2008, Nr. [88-3530](#)), reikalavimų:

3.1. važiavimas įkalnėse ir nuokalnėse: važiuoja saugiai, įjungia tinkamą pavarą, sustojęs pasirūpina, kad TP nepradėtų judėti savaime;

3.2. trajektorijos pasirinkimas: teisingai pasirenka eismo juostą, trajektoriją ir vietą eismo juostoje, laikosi trajektorijos, žvalgosi;

3.3. greitis: pasirenka konkrečiai eismo situacijai tinkamą greitį, neviršija leistino greičio, laikosi saugaus atstumo;

3.4. manevravimas eismo juostose, lenkimas: teisingai vertina eismo situaciją, kliūtis, matomumą lenkimo ruože, laikosi ženklinimo reikalavimų, laiku rodo signalus, teisingai atlieka manevrą, teisingai įsibėgėja, jungia pavaras, laikosi šoninio intervalo, grįžta į savo eismo juostą;

3.5. kitas elgesys: tinkamai elgiasi su labiausiai pažeidžiamais eismo dalyviais: vaikais, pėsčiaisiais, dviratininkais ir neįgaliaisiais, sugeba iš anksto nuspėti galimą pavojų, nekliudo ir nesukelia pavojaus kitiems eismo dalyviams, duoda kelių specialiosioms TP;

3.6. važiavimas per sankryžas: teisingai vertina eismo situaciją, teisingai priartėja, duoda kelių pirmenybę turintiems eismo dalyviams, sustoja, kai to reikalauja šviesoforo ar reguliuotojo signalas; įvertina pėsčiųjų ir dviratininkų veiksmus, apžvelgia situaciją sankryžoje, tinkamai išvažiuoja iš sankryžos;

3.7. posūkiai: laiku rodo signalus, vertina situaciją persirikiuodamas, teisingai persirikiuoja, pasirenka eismo juostą sukdamas.
